

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Implementácia nových jazykovedných poznatkov do vyučovania jazyka na základnej a strednej škole

Ing. Henrieta Crkoňová

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Implementácia nových jazykovedných poznatkov do vyučovania jazyka na základnej a strednej škole

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Kurikulárna reforma slovenského školstva priniesla významné zmeny aj v predmete slovenský jazyk a literatúra. Transformácia predmetu založená na princípoch didaktického konštruktivismu, ktorý do centra vyučovacieho procesu situuje žiaka, vyžaduje dôkladnú prípravu učiteľa slovenského jazyka a literatúry na druhom stupni základnej školy a na strednej škole. Tento program si kladie za svoj hlavný cieľ pomôcť mu v jeho úsilí zbaviť sa dlhoročných stereotypov a sústrediť svoju pozornosť na nový spôsob výučby, a to v jeho jazykovej zložke. Jazyková zložka predmetu SJL má k dispozícii nové učebnice a cvičebnice, ktoré sú plne v súlade so základnými pedagogickými dokumentmi. Učivo a cvičenia sú v nich zostavené tak, aby žiak na konci štúdia zvládol všetky pojmy a získal všetky predpísané kompetencie a pritom pracoval samostatne, mal priestor na svoju sebarealizáciu. Učebné texty a úlohy k nim vytvorené vychádzajú z najnovších poznatkov jazykovedy, ktoré doteraz súčasná školská prax nerešpektovala dostatočne. Mení sa aj úloha učiteľa. Získava postavenie „manažéra“ vyučovacej hodiny, riadi ju a usmerňuje. Učiteľ si sám vyberá úlohy, sám si vytvára aj učebnú osnovu jazykovej zložky, pričom má stanovený optimálny a minimálny výkon žiaka i obsahové prvky učiva.

Učitelia slovenského jazyka a literatúry na druhom stupni základnej školy a na stredných školách sa dožadujú vzdelávacích programov kontinuálneho vzdelávania, ktoré im pomôžu preklenúť prechodné obdobie kurikulárnej transformácie, a to najmä v realizačnej rovine vzdelávania.

Potrebu tohto vzdelávacieho programu potvrdzuje aj **Správa o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach 2009/2010** (dokument Štátnej školskej inšpekcie, str.13), v ktorej sa konštatuje, že „kvalita výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľa sa v kontrolovaných školách zlepšila..., ale napriek tomu nedosiahla želanú úroveň.“

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná - prezenčná a dištančná

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Inovovať pedagogické zručnosti implementovaním nových poznatkov z oblasti jazykových rovín do výučby predmetu slovenský jazyk a literatúra na druhom stupni základnej školy a na strednej škole.

Špecifické ciele:

1. Oboznámiť učiteľov slovenského jazyka a literatúry s novými poznatkami z oblasti jazykovedy.
2. Implementovať najnovšie vedecké poznatky z oblasti jazykových rovín do vyučovacieho procesu v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra na základnej a strednej škole.
3. Osvojiť si novú metodiku výučby predmetu slovenský jazyk a literatúra na druhom stupni základnej školy a na strednej škole.
4. Samostatne vytvárať tvorivé úlohy vychádzajúce z inovovaných teoretických poznatkov z jednotlivých jazykových rovín.
5. Aplikovať získané teoretické poznatky z oblasti jazykovedy do zážitkového a problémového vyučovania v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra na druhom stupni základnej školy a na strednej škole.
6. Vedieť transformovať novozískané poznatky z oblasti jazykovedy do reálnych životných situácií.

Obsah vzdelávacieho programu:

Pozostáva z 5 tematických celkov:

1. Nové poznatky z oblasti jazykovedy a metodiky výučby jazyka
2. Inovatívne poznatky z oblasti zvukovej, morfolologickej a skladobnej roviny jazyka
3. Inovatívne poznatky z oblasti významovej roviny jazyka
4. Inovatívne poznatky zo štylistiky
5. Nové prístupy k metodike výučby jazyka

1. tematický celok: Nové poznatky z oblasti jazykovedy a metodiky výučby jazyka	Forma	Počet hodín
A. Nové poznatky z oblasti jazykovedy v rámci jednotlivých jazykových rovín jazyka Jazyk a moderná jazykoveda Nové poznatky z oblasti jednotlivých jazykových rovín B. a) Didaktický konštruktivizmus ako základ výučby jazyka b) Zážitkové a problémové vyučovanie C. Praktické skúsenosti jednotlivých účastníkov vzdelávania s implementáciou nových jazykovedných termínov do výučby	prezenčne	8
2. tematický celok: Inovatívne poznatky z oblasti zvukovej, morfolologickej a skladobnej roviny jazyka		
A. Nové poznatky v súčasných učebniciach jazyka pre II. stupeň ZŠ a SŠ a/ Zvuková rovina jazyka b/ Tvarová (morfologická) rovina jazyka c/ Skladobná (syntaktická) rovina jazyka B. Tvorivá dielňa a) Práca s učebnicami jazyka: výber a hodnotenie úloh zameraných na nové poznatky zo zvukovej, tvarovej a skladobnej roviny jazyka b) Tvorba úloh vychádzajúcich z nových teoretických poznatkov a zameraných na reálny život – skupinová práca c) Spoločné vyhodnotenie vytvorených úloh	prezenčne	8
3. tematický celok: Inovatívne poznatky z oblasti významovej roviny jazyka		
A. Nové poznatky v súčasných učebniciach jazyka pre II. stupeň ZŠ a SŠ Významová (lexikálna) rovina jazyka B. Tvorivá dielňa a) Práca s učebnicami jazyka: výber a hodnotenie úloh zameraných na nové poznatky z významovej roviny jazyka b) Tvorba úloh vychádzajúcich z nových teoretických poznatkov a zameraných na reálny život – skupinová práca c) Spoločné vyhodnotenie vytvorených úloh	prezenčne	8
4. tematický celok: Inovatívne poznatky zo štylistiky		
A. Nové poznatky v súčasných učebniciach jazyka pre II. stupeň ZŠ a SŠ Štylistika a jej vzťah k jazykovým rovinám B. Tvorivá dielňa a) Práca s učebnicami jazyka:	prezenčne	16

výber a hodnotenie úloh zameraných na nové poznatky zo štylistiky b) Tvorba úloh vychádzajúcich z nových teoretických poznatkov a zameraných na reálny život – skupinová práca c) Spoločné vyhodnotenie vytvorených úloh		
5. tematický celok: Nové prístupy k metodike výučby jazyka		
A. Nové spôsoby a formy výučby jazyka na II stupni ZŠ a SŠ B. Štruktúra vyučovacej hodiny z jazyka a) zážitkové vyučovanie b) problémové vyučovanie C. Ukážky vzorových vyučovacích hodín z jazyka s implementovaním nových poznatkov z oblasti jazykových rovín a s využitím zážitkového a problémového vyučovania Dištančná forma, výstup: Tvorba vyučovacej hodiny z jazyka s implementovaním nových poznatkov z oblasti jazykových rovín a s využitím zážitkového alebo problémového vyučovania.	Prezenčne	8
	dištančne	12
Spolu hodín:	Prezenčne/dištančne: 48/12	

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu Implementácia nových jazykovedných poznatkov do vyučovania jazyka na základnej a strednej škole dokáže nové poznatky z oblasti jazykovedy implementovať do výučby jazyka s využitím nových metód a foriem výučby. Vie tvoriť úlohy zamerané na nové poznatky z oblasti jazykovedy a zároveň reflektujúce reálny život..

Rozsah vzdelávacieho programu:

60 hodín, z toho 48 hodín prezenčne a 12 dištančne

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 12 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:**Kategória pedagogických zamestnancov:**

učiteľ

Podkategórie pedagogických zamestnancov:

- c) učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- d) učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- g) učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň: samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: slovenský jazyk a literatúra

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu slovenský jazyk a literatúra v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.).

Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. sú minimálne tri roky pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie. Riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Inovačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou vymenovanou poskytovateľom vzdelávania.

Overenie získaných predmetných kompetencií nadobudnutých sebvzdelávaním a vykonávaním pedagogickej činnosti realizuje pedagogický zamestnanec **s minimálne tromi rokmi pedagogickej praxe** pohovorom a prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou (§ 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.)

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

1. Účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Odovzdaná úloha dištančnej formy. Obsah úlohy: Spracovaná vyučovacia hodina z jazyka s implementovaním nových poznatkov z oblasti jazykových rovín a s využitím zážitkového alebo problémového vyučovania.
3. Pohovor z teoretickej časti jednotlivých modulov a úspešná prezentácia. V obsahu prezentácie sa očakáva zrealizovaný metodický postup jednej vyučovacej hodiny z jazyka s implementovaním nových poznatkov z oblasti jazykových rovín a s využitím zážitkového alebo problémového vyučovania vo forme powerpointovej prezentácie.

V prípade overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. je účastník povinný:

1. Odovzdať úlohu dištančnej formy. Obsah úlohy: Spracovaná vyučovacia hodina z jazyka s implementovaním nových poznatkov z oblasti jazykových rovín a s využitím zážitkového alebo problémového vyučovania.
2. Absolvovať pohovor z teoretickej časti jednotlivých modulov a úspešnú prezentáciu. V obsahu prezentácie sa očakáva zrealizovaný metodický postup jednej vyučovacej hodiny z jazyka s implementovaním nových poznatkov z oblasti jazykových rovín a s využitím zážitkového alebo problémového vyučovania vo forme powerpointovej prezentácie.

Personálne zabezpečenie:

Lektori vzdelávacieho programu:

Učítelia pre kontinuálne vzdelávanie metodicko-pedagogického centra.

Externí spolupracovníci, odborníci v problematike: pedagogickí zamestnanci z praxe s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa.

Garant vzdelávacieho programu:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

PhDr. Alexandra Húsková, Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, aprobáciou slovenský jazyk a literatúra. **Garant spĺňa kvalifikačné predpoklady v zmysle § 43 ods. 3 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.**

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Prezentačné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, baliaci papier, fixky).

Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy), k jednotlivým modulom – témam budú spracované lektormi vzdelávania.

Literatúra k jednotlivým modulom a témam bude účastníkom odporúčaná lektormi vzdelávania.

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook, CD prehrávač, reproduktory, dataprojektor pre lektora.

Návrh počtu kreditov

Spolu **15** kreditov.

Za absolvovanie inováčného vzdelávania v rozsahu 60 hodín získa absolvent 12 kreditov a 3 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.